

فاکتور رشد اپی درمال در سرطان پستان و رابطه‌ی آن با درگیری گره‌های لنفاوی

دکتر مژگان مختاری^۱، دکتر احمد سبحان^۱، دکتر هومان روزبهی^۲

خلاصه

سابقه و هدف: با توجه به این که سرطان پستان در راس بدخیمی های زنان قرار دارد، بررسی همه جانبه و مفصل این معضل حایز اهمیت است. یکی از مسائل مورد بحث در سرطان پستان وجود گیرنده‌ی فاکتور رشد اپی درمال در پیش آگهی بیماری می باشد. این مطالعه با هدف تعیین فراوانی این گیرنده در سرطان پستان و رابطه‌ی آن با درگیری گره های لنفاوی در سال ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۱ در اصفهان انجام شد.

مواد و روش ها: این مطالعه‌ی توصیفی - تحلیلی بر روی ۴۳ مورد سرطان پستان انجام شد. نمونه گیری به روش آسان و معیار ورود به مطالعه وجود سرطان اولیه و مهاجم پستان بود. از بلوک های پارافینی نمونه های پاتولوژیک، مقاطع ۶ میکرونی تهیه و به دو روش هماتوکسیلین - انوزین و ایمونوهستوشیمی، به ترتیب برای تشخیص نمونه ها و تعیین گرفتاری غدد لنفاوی و نیز تعیین گیرنده های فاکتور رشد اپی درمال، رنگ آمیزی شد. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از آزمون کای دو انجام شد.

یافته ها: از ۴۳ نمونه سرطان پستان ۱۶ مورد دارای گیرنده‌ی فاکتور رشد اپی درمال بودند که از این تعداد ۱۲ مورد گره لنفی گرفتار داشته و در ۴ مورد گره لنفی فاقد درگیری تومورال بود. ۳۸ مورد از سرطان های مورد بررسی کانسرداکتال مهاجم و ۵ مورد کانسر لوبولر مهاجم بودند. ۳۰ مورد از کل سرطان های مورد بررسی دارای درگیری غدد لنفاوی و بقیه فاقد درگیری بودند. رابطه‌ی معنی داری بین وجود گیرنده‌ی فاکتور رشد اپی درمال و درگیری گره لنفی و نیز با نوع سرطان وجود نداشت.

نتیجه گیری و توصیه ها: به نظر می رسد بررسی گره لنفاوی مهم تر از رنگ آمیزی ایمونوهستوشیمی برای تعیین پیش آگهی در سرطان پستان باشد. خارج کردن دقیق گره لنفی توسط جراح و بررسی آن توسط پاتولوژیست هنوز مهم تر از آزمایشات پاراکلینیکی دیگر است.

واژگان کلیدی: سرطان پستان، گیرنده‌ی فاکتور رشد اپی درمال، گره لنفاوی

مقدمه

سرطان پستان طبق اظهار بعضی منابع شایع ترین بدخیمی زنان محسوب می شود و به همین علت دقت زیادی در تشخیص و تعیین پیش آگهی آن لازم است. در تعیین پیش آگهی این بیماری یکی از مهم ترین عوامل، درگیری گره لنفی توسط تومور می باشد (۱). تعیین این مهم نیازمند اعمال جراحی رادیکال متبحرانه و وقت گیر بوده که در نهایت نیز با موفقیت زیادی جهت خارج کردن عقده های لنفاوی با تعداد کافی برای تعیین پیش آگهی هم راه نمی باشد (۲،۳). فاکتور رشد اپی درمال شامل تعدادی پروتیین می باشد که

حاوی گروهی میتوزن یکسان از نظر ساختمانی بوده که با وجود کثرت اعضا دارای یک گیرنده هستند. این گیرنده ها دارای فعالیت تیروزین کینازی بوده و باعث فعال شدن توالی میتوز و تکثیر سلول ها می شود و حتی در برخی جهش ها بدون وجود لیگاند، علایم رشد را ارسال می کنند. برخی تومورهای انسانی این گیرنده را به فراوانی بیان می کنند و به نظر می رسد تومورهایی که یکی از پروتیین های متصل شونده به گیرنده‌ی مذکور را تقویت می کنند، مهاجم تر باشند (۴). اما در مورد رابطه‌ی متاستاز به عقده های لنفاوی در کارسینوم های مهاجم پستان و وجود گیرنده‌ی فاکتور رشد اپی درمی اختلاف نظر وجود دارد. در مطالعه‌ی سانیسبرگ و هم کاران نشان

۱ متخصص پاتولوژی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

۲ دستیار پاتولوژی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان